

ENERGETIKAI HÍREK 2024 / 16

2024. ÁPRILIS 19.

TARTALOM

AZ EMMA CAPITAL ZÖLD UTAT KAPOTT A ROMÁN FÖLDGÁZTERMELŐ VÁLLALAT ÁTVÉTELÉRE	2
MENNYIRE VALÓSZÍNŰ EGY TOTÁLIS HÁBORÚ A KÖZEL-KELETEN AZ USA RÉSZVÉTELÉVEL?	2
AZ OLAJ INGADOZIK A NÖVEKVŐ IRÁNI FENYEGETÉSEK KÖZEPETTE.....	3
AZ EURÓPAI PARLAMENT ENGEDÉLYEZI A KÉPVISELŐKNEK AZ OROSZ LNG-IMPORT BETILTÁSÁT.....	4
AZ AMÚGY IS ROSSZ HELYZET A VÖRÖS-TENGEREN CSAK ROSSZABB LETT	6
A TOTALENERGIES TERVE A MOZAMBIKI GÁZPROJEKT ÉPÍTÉSÉNEK ÚJRAINDÍTÁSÁRA SÉRTI A TERVEZETT UNIÓS JOGOT.....	7
AZ ORLEN HARMADÁVAL NÖVELI A NORVÉG GÁZSZÁLLÍTÁST LENGYELORSZÁGBA.....	8
AZ OROSZ KŐOLAJ IMPORTJA CSEHORSZÁGBA 2%-KAL NÖVEKSZIK 2023-BAN	9
AZ EIR SZERINT AZ OLAJKERESLET 2030 ELŐTT NEM ÉRI EL A CSÚCSOT.....	10

Energetikai hírek

Az EMMA Capital zöld utat kapott a román földgáztermelő vállalat átvételére

Az EMMA Capital, a Jiří Šmejc milliárdos által irányított cseh befektetési alap engedélyt kapott a nemzeti szabályozó hatóságtól, hogy leányvállalatán, az EMMA Lambdán keresztül átvegye a román Stratum Energy földgáztermelőt.

Az egység az EMMA romániai tevékenységét egészítené ki, amelyet a Premier Energy keresztül végez a földgázellátás és -elosztás, a zöldáram-termelés és az áramszolgáltatás területén.

A Stratum Energy Romania egyike a kisebb romániai földgáztermelőknek, 280 millió lejes (56 millió euró) forgalommal és 55 millió lejes veszteséggel 2022-ben. Tevékenységét a Bacău megyei Moinești-en található Poduri mezőn végzi.

Az amerikai székhelyű Stratum Energy 2014-ben jelentette be, hogy 150 millió eurót kíván befektetni romániai tevékenységeinek kitermelési szakaszába, és ezzel az OMV Petrom és a Romgaz után a harmadik legnagyobb földgáztermelővé válik az országban. Akkoriban a gázhozamot napi 3 és 6 millió köbméter között látták. További napi 500-900 millió köbméter gázkondezátumot lehetne kitermelni.

A Premier Energy, az EMMA Capital portfóliójának egyik földgázelosztással és -ellátással foglalkozó vállalata megerősítette romániai pozícióját, miután tavaly év végén átvette a CEZ Vánzare energiaszolgáltatót, amelynek 1,2 millió fogyasztója van az országban összesen 9 millióból.

Newsbase, 2024.04.19.

Mennyire valószínű egy totális háború a Közel-Keleten az USA részvételével?

Egy totális háború a Közel-Keleten továbbra sem valószínű, annak ellenére, hogy Izrael valószínűleg hamarosan megtorló intézkedéseket foganatosít Irán ellen, válaszul Irán Izrael elleni támadására - mondta Matthey Bey, a RANE vezető elemzője a Rigzone-nak.

"Az Egyesült Államok, Irán és Izrael mind arra törekszik, hogy elkerülje a teljes körű háborút, és ez valószínűleg megakadályozza annak kialakulását, és egy bizonyos ponton minden fél de-escalációra törekszik a jelenlegi válságból, talán ha Izrael válasza Iránnak viszonylag szerény lesz" - tette hozzá.

Corey Ranslem, a Dryad Global vezérigazgatója a Rigzone-nak elmondta, hogy jelenleg nem úgy tűnik, hogy a szélesebb Közel-Keleten kirobban egy totális háború.

"Ez azonban változhat attól függően, hogy Izrael hogyan reagál a múlt hétfégi támadásokra" - tette hozzá.

"A G7-ek és a legtöbb közel-keleti ország nem akarja, hogy a Közel-Keleten egy kibővült regionális konfliktus alakuljon ki" - folytatta.

Bey a Rigzone-nak elmondta, hogy egy totális háború valószínűleg az olajárak jelentős emelkedéséhez vezetne, ha az amerikai erők bevonulnának, "tekintettel arra, hogy Irak és annak napi 4,2 millió hordónyi kitermelése, valamint Szíria azok a helyszínek, ahol az iráni és az Irán által támogatott milíciák a legközelebb vannak az amerikai erőkhöz".

Ranslem azt is megjegyezte, hogy ha a konfliktus kiterjed vagy ellátási zavarok lépnek fel, "potenciálisan az olajárak emelkedését láthatjuk".

Kuvait 1991 hasonlóságai?

Egy totális háború esetén az 1991-es kuvaiti esethez hasonlóan felrobbantott olajkutakat láthatunk-e?

"Ez egy nagyszerű kérdés" - mondta Ranslem.

"Nagyon nehéz megjósolni, hogy mit tenne bármelyik fél egy totális háborúban ebben a régióban. Jelenleg túl sok enyhítő tényezőt kell figyelembe venni a taktika és a stratégia előtt" - tette hozzá.

A kérdésre válaszolva Bey azt mondta, hogy "nem valószínű, hogy ugyanilyen mértékű lenne". "Sem Iránnak, sem az Egyesült Államoknak nem lenne indítéka arra, hogy iraki vagy akár kuvaiti olajkutakat támadjon, de a 2019-es abqaiqi és khuraiszi csapásra emlékeztető, iráni támogatású csapások az emírségekbeli vagy szaúdi olaj- és gázinfrastruktúra ellen lehetségesek, ha az Egyesült Arab Emírségeket vagy Szaúd-Arábiát úgy tekintik, hogy segítik az Egyesült Államok Irán elleni katonai erőfeszítéseit, ami egy ilyen forgatókönyv esetén valószínű lenne" - tette hozzá.

Felrobbantott kutak

Ahogy az első Öböl-háború 1991 februárjában a végéhez közeledett, a visszavonuló iraki erők szisztematikusan felrobbantottak olajkutakat, tartályokat, finomítókat és más létesítményeket Kuvaitban - jegyzi meg a Bechtel honlapja.

"Egyes becslések szerint a keletkezett tüzek naponta négy-hat millió hordó nyersolajat égettek el. Ezenkívül az olaj a sivatagban mélyen fekvő területekre és árkokba ömlött. Néhányat felgyújtottak" - tesz hozzá.

"A Kuvaiti Olajtársaság megbízásából a Bechtel és egy nemzetközi csapat vette fel a harcot a tomboló tüzekkel, irányította a környezeti helyreállítást, és újjáépítette az ország olajtermelő létesítményeit" - folytatódik a közlemény.

A csapat kilenc hónap alatt 650 sérült vagy égő olajkutat oltott el és fedett le Kuvaitban - olvasható a honlapon, amely szerint 12 hónap alatt az olajtermelés helyreállt a háború előtti kapacitásra.

"A Bechtel egy több mint 16 000 fős nemzetközi erőt mozgósított, hogy eloltsák a kútfej-tüzeket, megállítsák a kiömlő olajfolyást, és segítsenek az olajmezők újjáélesztésében" - jegyzi meg az oldal.

A volatilitás itt marad

Az iráni-izraeli helyzetre összpontosító olajpiaci frissítésben, amelyet hétfőn késő este küldtek el a Rigzone-nak, Jorge Leon, a Rystad Energy vezető alelnöke azt mondta: "a feszültségek magasak, és bármelyik fél következő lépéseit nehéz megjósolni, de minden jelentős jel az ellenségeskedések enyhülése és a rövid távú visszafogottság felé mutat".

"Egy dolog biztos - a volatilitás itt marad" - tette hozzá.

A frissítésben Leon elmondta, hogy a közel-keleti helyzet további eszkalálódása nem zárható ki, és ezt "olyasvalaminek nevezte, ami gyorsan növelné a geopolitikai kockázati prémiumot az olajpiacon".

"Mégis úgy véljük, hogy a legvalószínűbb forgatókönyv most az, hogy minden fél visszafogottságot tanúsít az elkövetkező napokban és hetekben ... még akkor is, ha Izrael katonai vezetője éppen most jelentette be, hogy a nemzet válaszolni fog a hétfői csapásra" - tette hozzá.

Rigzone, 2024.04.18.

Az olaj ingadozik a növekvő iráni fenyegetések közepette

Az olaj árfolyama ingadozott, mivel a piacok az izraeli nukleáris létesítményekkel kapcsolatos iráni fenyegetéseket az erősebb amerikai dollárral szemben mérlegelték.

A West Texas Intermediate alig változott hordónként 83 dollár alatt, miután közel 2 dolláros sávban ingadozott a nyereség és a veszteség között, és végül a nyersolaj a szerdán elért háromhetes mélypont közelében maradt.

A geopolitikai kockázatok továbbra is fennálltak, mivel Irán figyelmeztette Izraelt, hogy ne támadja meg nukleáris létesítményeit, és azzal fenyegetőzött, hogy ha atomlétesítményeit célba veszik, akkor válaszlépéseket tesz. Jelenleg a geopolitikai feszültségek miatt hordónként 5-10 dolláros prémiumot hordoz az olaj, de a határidős jegyzések eszkaláció nélkül is eshetnek - közölte a Goldman Sachs Group Inc.

A nyersolaj fellendülését azonban továbbra is akadályozza az általánosabb pénzügyi piaci hangulat, mivel az amerikai dollár erősödése miatt a devizában árazott nyersanyagok drágábbak. A fundamentális kép is felhős, és a határidős jegyzések szerdán csökkentek, miután az amerikai nyersolajkészletek 2,7 millió hordóval nőttek a múlt héten, miközben az üzemanyagkereslet csökkent.

A közelmúltbeli visszaesés ellenére az olaj az év eddigi részében még mindig kényelmesen magasabb, mivel az OPEC+ tagok által végrehajtott kínálatcsökkentések alátámasztják a piacot, amelyet a közel-keleti és oroszországi geopolitikai kockázatok erősítenek. A felfutás olyan spekulációkat szított, hogy a nyersolaj visszanyerheti a hordónkénti 100 dollárt, bár a piaci mérőszámok, például az időkeretek és a dízelpiac egyes részei bőségesebb kínálati viszonyokra utalnak.

Az amerikai szankciók is a figyelem középpontjában állnak. Joe Biden elnök kormánya újból korlátozásokat vezetett be a venezuelai olajra, véget vetve a hat hónapos haladéknak, ami akadályozhatja a dél-amerikai országból érkező áramlásokat. Ugyanakkor az iráni olajra vonatkozó új szankciókat a republikánus képviselőházi képviselők által közzétett külföldi segélycsomag részeként fogadták el, amelyről a tervek szerint még ezen a héten szavaznak.

Árak:

- A májusi szállítású WTI alig változott, és hordónként 82,73 dolláron állapodott meg New Yorkban.
- A júniusi Brent 0,2%-kal csökkent, és hordónként 87,11 dolláron állapodott meg.

Rigzone, 2024.04.18.

Az Európai Parlament engedélyezi a képviselőknek az orosz LNG-import betiltását

Mi: Az Európai Parlament új gázpiaci szabályokat fogadott el, amelyek lehetővé teszik a képviselők számára, hogy átmenetileg megállítsák az orosz és fehérorosz gázexportőröket a gázinfrastruktúra-kapacitás lefoglalásában.

Miért: Tekintettel arra, hogy néhány tagország nagymértékben függ az orosz gáztól, az EU elkerülte a szankciókat, de az új gázpolitika jogi lehetőséget biztosít a kormányoknak arra, hogy blokkolják az országukba irányuló orosz gázszállításokat.

Mi következik ezután? Az új szabályok hatása egyelőre homályos, mivel jelenleg a legfontosabb importőrök egyike sem jelezte, hogy élni fog vele, azonban vannak olyan remények, hogy lehetővé teszi az uniós energiaipari cégek számára, hogy magas kártérítési díjak nélkül mondjanak fel a szerződésekből.

Az Európai Parlament megszavazta azokat a szabályokat, amelyek jogalapot adnak a tagállamoknak az orosz LNG-behozatal blokkolására azáltal, hogy megakadályozzák, hogy az orosz cégek lefoglalják a szuperhűtött üzemanyag Európába történő szállításához szükséges gázinfrastruktúra-kapacitást.

A szavazásra április 11-én került sor, bár a jogi szövegről először 2023 decemberében állapodtak meg.

Az uniós tagállamok megerősített többségének kell most ratifikálnia a politikát, mielőtt az hatályba lépne, és ez a lépés várhatóan májusban megtörténik, mivel a törvényt változtatás nélkül fogadták el.

Az uniós tagállamoknak lehetőségük lesz arra is, hogy megakadályozzák a fehérorosz gázexportőröket abban, hogy pályázatot nyújtsanak be a szükséges gázinfrastruktúra-kapacitásra.

A lépést széles körben a szankciókat bevezető blokk kompromisszumának tekintik. Egyes tagországok, például a balti államok és Lengyelország az ukrajnai inváziót követően keményebb fellépést sürgetett Oroszország LNG-iparága ellen.

Más tagállamok, például Ausztria és Magyarország azonban még mindig nagymértékben támaszkodnak az orosz gázra az energiaellátásukban, és utóbbi már megígérte, hogy megakadályozza a tilalmat.

Bár az új gázpiaci szabály jogi utat biztosít az országok számára az orosz gázszállítások blokkolására, a szabály hatékonysága továbbra is kérdéses, különösen mivel a szövegben szereplő egyik feltétel az, hogy az orosz gázimport korlátozása nem zavarhatja meg az uniós tagállamok közötti gázáramlást, ami jelentősen felhívítja a jogszabályt.

Ráadásul egyelőre a legfontosabb importőrök, például Spanyolország, Belgium, Franciaország és Hollandia sem jelezte, hogy élni kívánna a jogszabály adta lehetőségekkel.

És miközben az S&P Global Commodity Insights friss jelentése szerint az Oroszországból származó vezetékes gázimport 2023-ban 84%-kal zuhant a háború előtti, 2021-es szinthez képest, az orosz LNG-behozatal 2023-ban 22 milliárd köbméterre emelkedett Európában, a 2022-es 18,5 milliárd köbméterről 2023-ra.

Sőt, 2024 első négy hónapjában Európa függősége a szuperhűtött üzemanyag oroszországi behozatalától nőtt. Ebben az időszakban a kontinens 4,89 millió tonna LNG-t importált Oroszországból, ami a teljes LNG-ellátás 16%-át teszi ki.

Eközben 2023 ugyanezen időszakában az S&P Global adatai szerint az orosz LNG-import Európa LNG-importjának 12,7%-át tette ki.

Valójában négy ország hat európai kikötője, nevezetesen a spanyolországi Bilbao és Mugaros, a franciaországi Montoir és Dunkerque, a belgiumi Zeebrugge és a hollandiai Rotterdam továbbra is importált orosz cseppfolyósított földgázt.

Az LNG nagy részét az orosz Novatek cég által üzemeltetett, az északnyugat-szibériai Sabettában található Jamal LNG-létesítményből vásárolták.

A londoni tőzsdecsoport (LSEG) április 15-i adataiból azonban kiderült, hogy az orosz állami Gazprom egy második LNG-szállítmányt is szállított a Balti-tengeren lévő Portovaya LNG-létesítményéből a spanyolországi Bilbao kikötőjébe.

Eközben a belgiumi Zeebrugge és a franciaországi Montoir átrakodási csomópontként szolgál az ázsiai országokba, például Kínába, Japánba, Bangladesbe, Tajvanra és Törökországba történő továbbszállításához.

Mivel az EU habozik az orosz LNG-import mindenre kiterjedő tilalmának bevezetését illetően, továbbra is olyan intézkedéseket hoz, amelyek célja az orosz LNG-ágazat gyengítése, például a 2022 májusában történő berendezésszállítás, és most jogi úton akadályozza meg az orosz gázexportőrök gázinfrastruktúra-kapacitásának lefoglalását. Úgy tűnik azonban, hogy az erőfeszítések csak félmegoldások. A Moscow Times például a berendezések szállítására vonatkozó tilalom ellenére márciusban arról számolt be, hogy európai cégek több mint 630 millió dollár értékben szállítottak berendezéseket az orosz Arctic LNG 2 projekthez.

Másrészt az EU szankciókat vezetett be az orosz tengeri szén- és kőolajszállítással szemben. Az LNG-import teljes betiltását azonban megnehezíti, hogy számos európai vállalatnak "vedd vagy fizess" szerződése van orosz beszállítókkal.

Egyelőre nem világos, hogy az új szabályok hatással lehetnek-e erre, de a blokk egyik magas rangú tisztviselője még decemberben azt nyilatkozta a Financial Timesnak, hogy van remény arra, hogy az új szabályok alapot teremthetnek arra, hogy az európai vállalatok hatalmas kártérítés nélkül kiléphessenek a szerződésekből.

Mindazonáltal ez továbbra is nagy kérdőjel, és a valószínűbb forgatókönyv az, hogy Európa 2027-ig, a javasolt uniós szintű tilalom várható hatálybalépésének időpontjáig az orosz cseppfolyósított földgáz függvénye marad.

Newsbase, 2024.04.17.

Az amúgy is rossz helyzet a Vörös-tengeren csak rosszabb lett

A Hormuzi-szorosban szombaton Irán által lefoglalt konténerhajó rendkívül aggasztó, és azzal fenyeget, hogy veszélybe sodorja a közel-keleti kereskedelmi útvonalakat - áll a Xeneta Rigzone-nak küldött közleményében.

"A jelentések szerint az MSC Aries nevű hajót az iráni forradalmi gárdisták 50 tengeri mérföldre (92 km-re) északkeletre foglalták le Fudzsairától, az Arab-öböl bejáratát képező Hormuzi-szoroshoz közeli területen" - áll a Xeneta közleményében, amely magát a vezető tengeri áru fuvarozási tarifa benchmarking és hírszerzési platformként jellemzi.

"A legutóbbi incidens a Vörös-tenger térségében - a Szezi-csatorna kapujában - zajló konfliktust követi, amelynek következtében az óceáni teherszállító konténerhajók a húsz milícia rakétatámadásai miatt elkerülik a területet" - tette hozzá.

Peter Sand, a Xeneta vezető elemzője a közlemény szerint "a Vörös-tengeren és az Ádeni-öbölben amúgy is rossz helyzet most tovább romlott, és veszélybe sodorhatja a tengeri teherszállító konténerek importját és a közel-keleti olajexportot".

"Még nem ismerjük a Hormuzi-szorosban történt incidens minden részletét, de a konfliktus bármilyen kiszélesedése, amely már eddig is hatalmas fennakadásokat okozott a Vörös-tenger térségében az óceáni teherszállítási szolgáltatásokban, rendkívül aggasztó lenne" - tette hozzá.

"Dubaj például regionális importközpont, valamint tengeri és légi folyosó, ahová a Hormuzi-szoroson keresztül érkeznek a konténerek, hogy aztán légi úton tovább utazzanak Európába és Észak-Amerikába. Ha a hajók nem hajózhathatnak be az Arab-öbölbe, akkor a zavarok jelentősek lennének" - folytatta.

A Fehér Ház Nemzetbiztonsági Tanácsának szóvivője hivatalos X-fiókján közzétett nyilatkozatában az áll: "határozottan elítéljük a portugál lobogó alatt közlekedő, brit tulajdonban lévő MSC Aries nemzetközi vizeken történő iráni lefoglalását".

"A legénység indiai, Fülöp-szigeteki, pakisztáni, orosz és észak-amerikai állampolgárokból áll. Felszólítjuk Iránt, hogy haladéktalanul engedje szabadon a hajót és nemzetközi legénységét" - tette hozzá.

"Egy civil hajó provokáció nélküli elfoglalása a nemzetközi jog durva megsértése, és az Iszlám Forradalmi Gárdista Hadtest - amely a Külföldi Terrorista Szervezetek közé tartozik - kalóztámadása" - folytatta a közlemény.

"Ezt egyértelműen el kell ítélni, és partnereinkkel együtt azon fogunk dolgozni, hogy Iránt felelősségre vonjuk tetteiért" - folytatta a közlemény.

Grant Shapps brit védelmi államtitkár az X-oldalán közzétett nyilatkozatában úgy fogalmazott: "az MSC Aries teherhajó Irán általi lefoglalása elfogadhatatlan és a nemzetközi jog durva megsértése".

"A hajó és legénysége haladéktalan, feltétel nélküli szabadon bocsátására szólítunk fel. Partnereinkkel együtt azon dolgozunk, hogy megakadályozzuk a közel-keleti helyzet eskalálódását. Iránnak azonnal fel kell hagynia destabilizáló magatartásával" - tette hozzá.

A portugál külügyminisztérium a honlapján közzétett, az Aries hajóra összpontosító közleményében azt írta, hogy a portugál hatóságok a miniszterelnöki hivatal közvetlen koordinálásával, a külügyminisztérium, az elnökségi, a nemzetvédelmi és a gazdasági minisztérium bevonásával figyelemmel kísérik a helyzetet.

"Nincs adat arról, hogy portugál állampolgárok lennének a fedélzeten, sem a legénység, sem a parancsnokság részéről" - közölte a minisztérium.

"A portugál kormány kapcsolatban áll az iráni hatóságokkal, felvilágosítást kért és további információkat kért" - tette hozzá.

Amikor a Rigzone megkérdezte a Zodiac Maritime Limitedet, hogy kommentálja az Aries hajó lefoglalását, a vállalat megjegyezte, hogy az MSC az MSC Aries konténerhajó menedzsere és kereskedelmi üzemeltetője.

"Az MSC felelős a hajó minden tevékenységéért, beleértve a rakomány üzemeltetését és karbantartását is. A hajó tulajdonjogát a Gortal Shipping Inc. mint finanszírozó birtokolja, és a hajót hosszú távon bérbe adták az MSC-nek. A Gortal Shipping Inc. a Zodiac Maritime kapcsolt vállalkozása" - tette hozzá a vállalat.

"Az MSC felelős a hajó útvonaláért, menetrendjéért és a fedélzeten lévő személyzetért is, és a hajóval kapcsolatos bármilyen kérdéssel az MSC-hez kell fordulni" - folytatódott a közlemény. A Rigzone megkereste az MSC-t, hogy kommentálja az Aries hajó lefoglalását. A vállalat a cikk írásakor még nem válaszolt a Rigzone megkeresésére.

A Dryad Global a múlt hónapban kiadott tengerbiztonsági fenyegetési tanácsadásában (MSTA) megjegyezte, hogy az Ádeni-öbölben és a Vörös-tengeren "újabb vízválasztó incidens történt". "A közelmúltban a bermudai lobogó alatt közlekedő MV True Confidence-t a bal oldalán találta el egy hajó elleni rakéta. A támadás jelentős károkat okozott, és sajnos három emberéletet követelt" - írta a Dryad az MSTA-ban.

"Az Indiai Haditengerészet mentést hajtott végre a legénység maradék részének megmentésére. A hűsi aktivitás következtében bekövetkezett embervesztés újabb jelentős változást jelent az Ádeni-öböl és a Vörös-tenger dinamikájában" - tette hozzá a vállalat.

"Valószínű, hogy az ilyen tevékenységre a hűsokra nehezedő fokozott diplomáciai nyomás, valamint a további csapások lehetőségének jelentős növekedése fog válaszul érkezni" - folytatódott a közlemény.

Rigzone, 2024.04.16.

A TotalEnergies terve a mozambiki gázprojekt építésének újraindítására sérti a tervezett uniós jogot

A TotalEnergies francia energetikai szuperóriás azon szándéka, hogy folytassa egy földgázfeldolgozó üzem építését Mozambik északi részén, sérthet egy készülő európai uniós (EU) jogszabályt.

Az Euronews április 10-én azt írta, hogy ha a TotalEnergies újraindítja a munkálatokat a Mozambik nyugtalan Cabo Delgado régiójában lévő szárazföldi telephelyén, az ellentétes lenne a blokk vállalati fenntarthatósági átvilágítási irányelvvel, amelyet az EU parlamentje valószínűleg április 24-én hagy jóvá.

A Climate Action Network (CAN) Europe civil szervezet szerint "riasztó", hogy a TotalEnergies "figyelmén kívül hagyja" a régió konfliktusokkal és erőszakkal szembeni sebezhetőségének tényét, hogy újraindítsa gázprojektjeit Mozambikban, és visszautalt a közlő vállalati fenntarthatósági átvilágítási irányelvre (CSDDD).

"A törvény megkövetelné a fosszilis óriáscégtől, hogy értékelje tevékenységét egy olyan magas kockázatú környezetben, mint Cabo Delgado, és igazodjon az emberi jogi kötelezettségekhez és egy éghajlatváltozási tervhez" - mondta Jennifer Kwao az Euronews-nak, hozzátéve, hogy a CSDDD a régióban élő mozambikiaknak is hozzáférést biztosítana az igazságszolgáltatáshoz.

"A civil társadalomtól érkező jelentések és a folyamatban lévő perek máris arra utalnak, hogy a TotalEnergies nem felel meg a CSDDD-nek, és a profitját helyezi előtérbe mindenek felett."

Miután 2021-ben egy terrortámadás legalább 801 embert ölt meg Észak-Mozambikban - az ACLED (Armed Conflict Location and Event Data Project) szerint -, a TotalEnergies evakuálta dolgozóit a helyszínről, ahol 20 milliárd dolláros beruházást tervez egy évi 13 millió tonnás cseppfolyósított földgáz (LNG) üzembe.

Az iszlamista felkelés 2017-ben kezdődött, és eddig több mint 4500 halálos áldozatot követelt, főként civileket. A kormány azzal vádolja a lázadókat, hogy áldozataik egy részét lefejezik. Egy adott ponton akár 1 millió civil is elmenekült.

A TotalEnergies 2024 februárjában tartott 2023-as éves eredményeinek ismertetésekor a vezérigazgató, Patrick Pouyanné azt mondta, hogy a vállalat hamarosan újraindítja a munkát.

A CAN Europe szerint "riasztó", hogy a TotalEnergies "figyelmen kívül hagyja" a régió konfliktusokkal és erőszakkal szembeni sebezhetőségének tényét, hogy újraindítsa gázprojektjeit Mozambikban, és visszautalt a közelgő vállalati fenntarthatósági átvilágítási irányelvre (CSDDD).

"Ha a vállalati fenntarthatósági átvilágítási irányelvet (CSDDD) ma hajtánák végre, a TotalEnergies nem lenne összhangban vele" - mondta Jill McArdle, a Föld Barátai Európa (FoEE) vállalati elszámoltathatósági kampányfelelőse az Euronewsnek.

A CSDDD célja a nemzetközi szabványok elterjedésének növelése a fejlődő országokban, valamint az ott élő emberek életkörülményeinek javítása.

A CSDDD szerinti kötelezettségek fokozatosan lépnek életbe a hatálybalépést követő három évtől (2027 körül) öt évig (2029 körül). A kötelezettségek azokra az uniós vállalatokra vonatkoznak majd, amelyek több mint 1000 alkalmazottat foglalkoztatnak, és amelyek nettó világszerte forgalma meghaladja a 479 millió dollárt, valamint azokra a nem uniós vállalatokra, amelyeknek az EU-ban elért nettó forgalma körülbelül ugyanekkora.

A TotalEnergies nem válaszolt az Euronews megkeresésére.

Newsbase, 2024.04.16.

Az Orlen harmadával növeli a norvég gázszállítást Lengyelországba

Az Orlen Group a múlt héten bejelentette, hogy a Norvégiánál lévő kitermelő eszközeiből Lengyelországba irányuló gázszállítást harmadával, azaz évi 1 milliárd köbméterrel (bcm) bővítette.

A szállítás a 2022 szeptemberében elindított, évi 10 milliárd köbméteres Baltic Pipe-on keresztül történik, amely segít Lengyelországnak pótolni a kieső orosz gázszállítást. Az Orlen közölte, hogy a leányvállalata, a PGNiG Upstream által a norvég mezőkön kitermelt gáz jelenleg a csővezetéken lekötött kapacitás mintegy felét, azaz évi 8 milliárd köbmétert tesz ki. A szállítások növekedése azt követően következett be, hogy az Orlen nemrégiben felvásárolta a Kupfec Norway-t, és ebben a hónapban a megvásárolt eszközökből származó összes gázt Lengyelországba irányították. A vásárlással a PGNiG Upstream megszerezte a Gina Krog, Sleipner Vest, Sleipner Ost, Gungne és Utgard mezőkben lévő részesedéseket.

A PGNiG tavaly a Skarv termelési területen lévő Sabina és Adriana mezőkben is részesedést vásárolt. 2017 és 2022 között 10 felvásárlást hajtott végre, köztük az Ineostól upstream eszközök átvételét.

"A norvég kontinentális talapzat kulcsfontosságú piac számunkra, kulcsfontosságú a nemzetünk gazdaságának működtetéséhez, a növekedéshez és a vevőink igényeinek kielégítéséhez szükséges földgáz biztosítása szempontjából" - mondta Witold Literacki, az Orlen megbízott vezérigazgatója egy nyilatkozatban. "Hatékony erőfeszítéseket teszünk annak érdekében, hogy maximalizáljuk a saját gázunk arányát a Norvégiából Lengyelországba áramló teljes mennyiségben."

Oroszország 2022 májusában leállította a Lengyelországba irányuló gázszállításokat, miután Varsó nem volt hajlandó eleget tenni a Kreml rendeletének, amely rubelben történő fizetést követelt. Ezt megelőzően Lengyelország jellemzően orosz importból fedezte keresletének mintegy kétharmadát, ami átlagosan évi 16 milliárd köbmétert jelentett.

A Baltic Pipe-től származó ellátás mellett Lengyelország LNG-t is importál a Swinoujscie-i újragázosítási terminálon keresztül, amelynek kapacitása jelenleg 50%-kal, évi 7,5 milliárd m³-re bővül. Az ország egy második terminált is épít Gdanskban.

Newsbase, 2024.04.16.

A lengyel kémelhárítás megpróbálta megakadályozni az Orlen Trading svájci vezérigazgatójának kinevezését az "arab szélsőségesesség" veszélye miatt

A lengyel kémelhárítás (ABW) figyelmeztette az Orlen vállalatot, hogy ne szerződtesse azt a menedzsert, akit végül csalás vádjával vádoltak meg egy 1,6 milliárd zloty (370 millió euró) értékű, de soha át nem adott olajszállítási szerződés aláírása miatt - jelentette a lengyel média április 12-én.

Az ABW közölte Daniel Obajtekkal, a vállalat akkori vezérigazgatójával, hogy a csak Samer A. néven ismert menedzser "arab szélsőségesességgel" gyanúsítható - írta a Rzeczpospolita című napilap a lengyel különleges szolgálatok forrásaira hivatkozva.

A lengyel állampolgársággal rendelkező, de a bahreini Al Dirazban élő menedzserrel Lengyelország a lap szerint "a terrorista csoportokat vizsgáló és azok pénzügyi forgalmát vizsgáló" amerikai szolgálatoktól szerzett információkat.

Samer A.-t február végén vette őrizetbe a lengyel rendőrség Központi Nyomozó Irodája, és egy áfacsaló csoportban való részvétellel vádolják. Letette 250 ezer zloty óvadékát, és továbbra is szabadlábon van, valószínűleg Lengyelországon kívül.

A menedzser volt az Orlen leányvállalatának, az Orlen Trading Switzerlandnak a vezérigazgatója is, amely - mint azt az anyavállalat a múlt héten elismerte - 1,6 milliárd zloty értékű nyersolaj- és finomítószer-ellátási üzletet fizetett ki előre egy nyilvánvalóan nem ellenőrzött kereskedővel.

"A nyersolaj- és finomítótermék-szállítások elmaradása miatt ... a leányvállalat kérte az előlegek visszafizetését" - közölte az Orlen egy piaci bejelentésben.

"Az előlegek nem érkeztek vissza a határidőkön belül, és a leányvállalat valószínűtlennek ítélte a tartozás behajtásának lehetőségét" - áll a bejelentésben.

Az Orlen a PAP lengyel állami hírügynökségnek azt is elmondta, hogy "az előírásokkal ellentétben az előlegeket mindenféle biztonsági intézkedés nélkül fizették ki, és olyan szervezetekhez kerültek, amelyekkel az Orlen korábban soha nem működött együtt".

Egyes elméletek arról a kereskedőről, akivel az Orlen Trading Switzerland üzletet kötött, arra utalnak, hogy megpróbálták kijátszani az olajkereskedelemre vonatkozó nemzetközi szankciókat. A lengyel szolgálatok vizsgálják ezt a nyomot - állította néhány lengyel újságíró "nem hivatalos információkra" hivatkozva.

"A legrosszabbtól tartok, hogy ezek olyan cégek, amelyek orosz és fehérorosz ágazatokat képviselnek" - mondta Piotr Wozniak, a PGNiG volt elnöke a TVN24-nek.

Úgy tűnik, hogy az Orlen régi vezetősége, amelyet februárban az Orlen Trading Switzerland vezetőségével együtt elbocsátottak, és az új vezetőség között hibáztatási játék folyik.

"A vállalatnak nyílt szerződésai voltak gázolaj beszerzésére Bahreimből, nyersolaj és fűtőolaj beszerzésére Venezuelából, valamint nyersolajra Dél-Szudánból. A fenti ügyletekre előlegeket fizettek, ami a nemzetközi kereskedelemben bevett gyakorlat" - mondta Michal Rog volt igazgatósági tag a PAP-nak április 12-én.

"Az Orlen vezetősége ... tisztában volt ezen előlegek és a megnyitott ügyletek összegével, és tudatosan vállalt pénzügyi és üzleti kockázatokat az Orlen Trading Switzerland igazgatóságának eltávolításával kapcsolatban" - mondta Rog.

Newsbase, 2024.04.15.

Az orosz kőolaj importja Csehországba 2%-kal növekszik 2023-ban

Az orosz kőolaj Csehországba irányuló, a Druzsba [Barátság] vezetéken keresztül történő behozatala 2023-ban 2%-kal nőtt az előző évhez képest, és az országba irányuló teljes kőolajimport 58%-át tette ki.

Csehország egyike azon uniós országoknak, amelyek magas függőségi szintje miatt mentesülnek az orosz olajimportra vonatkozó szankciók alól. Az országban folyamatban van

az olaszországi Triesztből Németországba vezető TAL-vezeték bővítése is, amelyhez Csehország az IKL-vezetékkel csatlakozik.

A Mero állami olajtársaság közölte, hogy befejezte az IKL korszerűsítési munkálatait 265 millió CZK (10,4 millió euró) értékben. A vállalat azt is közölte, hogy a korszerűsítési munkálatok 30 hónapig tartottak, és egy 10 napos leállástól eltekintve az IKL teljes üzemelése alatt is zajlottak.

A TAL intenzifikációs projekt értéke mintegy 1,6 milliárd CZK, és az IKL beruházással együtt 2025 közepére várhatóan megszabadítja Csehországot az orosz kőolajimporttól való függőségtől. Az IKL-TAL útvonalon keresztül történő olajszállítási kapacitás is évi 4 millió tonnával 8 millió tonnára nő.

Tavaly a Druzsba és az IKL-TAL útvonalakon keresztül érte el együttesen a 7,4 millió tonnát. *Newsbase, 2024.04.15.*

Az EIR szerint az olajkereslet 2030 előtt nem éri el a csúcst

A globális olajkereslet 2030 előtt nem fog tetőzni.

Ez volt az Enverus Intelligence Research (EIR) által közzétett új jelentés egyik legfontosabb megállapítása - emelte ki a vállalat a Rigzone-nak küldött közleményében.

"Az EIR várakozásai szerint a globális olajkereslet 2030-ra körülbelül napi 108 millió hordóra nő" - jegyezte meg az EIR a közleményben.

"Bizonyítékai között a legfontosabb, hogy az üzemanyag-fogyasztási szabványok alulmúlták a kitűzött céljaikat, míg az elektromos járművek lendülete lassulni látszik az Egyesült Államokban" - tette hozzá a vállalat.

"Az ellátási költségek emelkedése és az eddig bejelentett új ellátási projektek hiánya valószínűleg magasabbra nyomja az olajárakat, különösen a 2030 utáni időszakban. Ez, az olajtól való elszakadást célzó intézkedésekkel együtt, a következő évtizedben keresleti csúcst eredményezhet" - folytatta a közlemény.

"Összességében az EIR nem látja a szükséges lényeges elmozdulásokat az egy főre jutó fogyasztási trendekben régióként és termékenként, és nem látja a gazdasági növekedés és az olajfogyasztás közötti szakadást sem, ami ahhoz szükséges, hogy az olajfogyasztás 2030 előtt tetőzzön" - folytatta a vállalat.

A közleményben az EIR rámutatott, hogy a jelentés másik fontos tanulsága az, hogy "ahhoz, hogy a globális olajkereslet növekedésére vonatkozó kedvezőbb (OPEC) vagy kedvezőtlenebb (IEA) becslések 2030-ig valóra váljanak, már most jelentős változásoknak kell bekövetkezniük az egy főre jutó fogyasztási trendekben, valamint a globális gazdasági növekedés és az olajfogyasztás közötti összefüggés feloldásának".

"A történelem nem nekik kedvez" - tette hozzá az EIR.

Al Salazar, az EIR egyik igazgatója és a jelentés szerzője a közleményben úgy fogalmazott, hogy "mind az OPEC, mind az IEA globális olajkeresletre vonatkozó becslései a fogyasztási magatartás jelentős változását vagy az olajtól elforduló intézkedések rövid időn belüli visszafordítását igénylik".

"Ehelyett úgy véljük, hogy a kereslet növekedési üteme fokozatosan lassulni fog, de nem éri el a csúcspontját. A növekedés regionális szórása azonban drámaian megváltozik" - tette hozzá Salazar.

Az Egyesült Államok Energiainformációs Hivatala (EIA) legutóbbi rövid távú energetikai kilátásaiban (STEO) megemelte a folyékony üzemanyagok globális fogyasztására vonatkozó, 2024-re és 2025-re vonatkozó előrejelzését.

Az említett STEO szerint az EIA most úgy látja, hogy a teljes fogyasztás idén átlagosan 102,91 millió hordó/nap, jövőre pedig 104,26 millió hordó/nap lesz. Az előző, márciusi STEO-ban az EIA 2024-ben átlagosan 102,43 millió hordó/nap, 2025-ben pedig 103,81 millió hordó/nap összefogyasztást prognosztizált.

"Az e havi STEO tartalmazza a 2022-re vonatkozó nemzetközi energiastatisztikánk nemrégiben frissített változatát. Ez a frissítés a múlt havi STEO-hoz képest közel napi 0,8 millió hordóval növelte a 2022-es globális folyékony tüzelőanyag-fogyasztásra vonatkozó becslésünket" - áll az IEA legfrissebb jelentésében.

A változás nagy része az EIA korábbi becslésénél magasabb, nem OECD-n kívüli fogyasztást tükröz - jegyezte meg a szervezet a STEO-ban.

"A 2022-re vonatkozó magasabb történelmi alapadatok viszont növelték a 2023-as fogyasztásra vonatkozó becslésünket, valamint a 2024-re és 2025-re vonatkozó előrejelzéseinket" - írta az EIA a STEO-ban.

"Most úgy becsüljük, hogy a globális folyékony üzemanyag-fogyasztás 2023-ban átlagosan 102,0 millió hordó/nap volt, ami 2,0 millió hordó/nap növekedést jelent 2022-hez képest, és körülbelül 1,0 millió hordó/nap magasabb, mint a múlt havi STEO-ban" - tette hozzá.

"A globális folyékony tüzelőanyag-fogyasztás előrejelzésünkben most 2024-ben átlagosan 102,9 millió hordó/nap, 2025-ben pedig 104,3 millió hordó/nap, ami mindkét évben 0,4 millió hordó/nap és 0,5 millió hordó/nap közötti mértékben több, mint a múlt havi STEO-ban" - folytatta a jelentés.

A 2025-re prognosztizált éves fogyasztásnövekedés nagyjából változatlan a márciusi STEO-hoz képest - áll az EIA jelentésében.

"Bár a múltbeli fogyasztás felülvizsgálata nagyobb előrejelzett kőolajfogyasztást eredményezett, ugyanakkor csökkentette a kereslet növekedését 2024-ben az előző STEO-nkhoz képest" - jegyezte meg az EIA a jelentésben.

"A növekedés forrásai azonban változatlanok maradnak; előrejelzésünkben a nem OECD-tag ázsiai országok, különösen Kína és India hajtják a folyékony üzemanyagok iránti globális kereslet növekedését, bár jelentős növekedésre számítunk a Közel-Keleten és az Egyesült Államokban is" - tette hozzá.

Rigzone, 2024.04.12.

Zelei Gábor